

ექვანება ეროვნული დამოუკიდებლობის დღეს

ამ ღონისძიებაზე ხელი უნდა შეუწყოს მკლემოსნობის პროცესს რესპუბლიკაში.

ბარბინში ყველას შეუძლია სცადოს ბადი. მონაწილენი (ბოროტები, ჭაბუკები, ქალები, ვაჟები) ოთხ ასაკობრივ ჯგუფში იასპარეზებენ: I — 1976 წლამდე დაბადებულნი; II — 15-19 წლისანი; III — 20-39 წლისანი და IV — ვეტერანები (39 წლის ზემოთ).

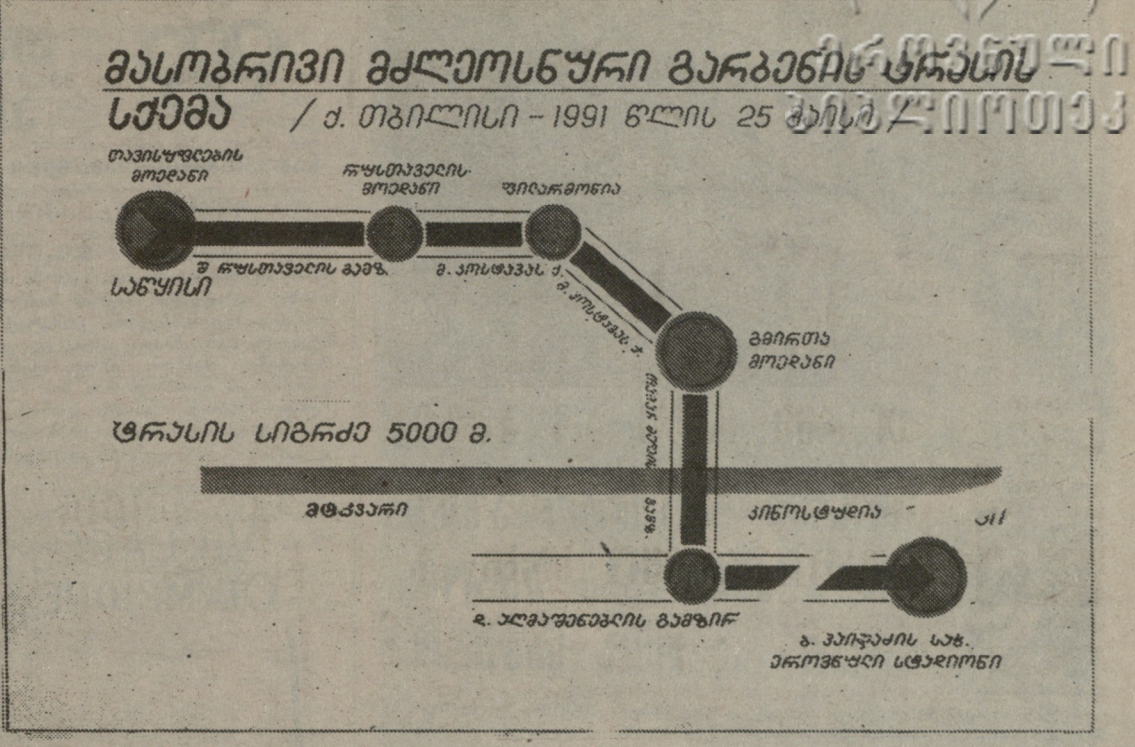
რბანაში მონაწილეობისათვის აუცილებელია ჯანმრთელობის ცნობის წარდგენა (რაიონის, ქალაქის ჯანმრთედაც, ფოტოსურათი, პირადობის დამადასტურებელი საბუთი, დაბადების წლის ჩვენებით).

ბარბინში მონაწილეობის მსურველმა წინასწარ უნდა შეავსოს სპეციალური ბლანკი და ჩააბაროს იგი ორგანიზატორებს (ჭაბუკების ჯგუფური — 49-ბ. ბელ. 29-28-93, 22-30-81). მიიღება კომპიუტერი განაცხადებიც. განაცხადების ჩაბარების ბოლო ვადაა 1991 წლის 24 მაისი, 18 საათამდე. არათბილისელებს განაცხადებს მიიღებენ სტარტის დღესაც, 25 მაისს, 12 საათამდე.

ასაკობრივ ჯგუფებში გამარჯვებულთათვის დაწესებულია იმპორტული და სხვაგვარად წარმოების აპარატურა და ინვენტარი, აგრეთვე, ფულადი ჯილდოები.

ყველაზე ნორმ და ყველაზე უხუცეს მონაწილეს, თუკი ისინი დისტანციას დაამთავრებენ, გადაეცემათ სამსახურო საჩუქრები.

ნუ გაუზვამთ ხელიდან თქვენი ჯანმრთელობისა და მატერიალური წახალისებისათვის ესოდენ ხელსაყრელ შემთხვევას.

მეტერანთა შორის გამარჯვებული დაჯილდოვდება „ქიკულის“ მარკის მსუშუპი ავტომანქანით

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში

შალვაშვილი

- ბი XII ტურის შედეგები უმაღლესი ჯგუფის გუნდებს შორის.
- „ალაზანი“ (გურჯაანი) —
  - „შეგარდენი-1906“ (თბილისი) 1:1
  - „ამირანი“ (ოჩამჩირე) —
  - „ივერია“ (ხაშური) 1:1
  - „სულორი“ (ვანი) —
  - „სამგურალი“ (წყალტუბო) 3:1
  - „მარგეთი“ (ზესტაფონი) —
  - „მზიური“ (გალი) 2:1
  - „იბერია“ (თბილისი) —

- „სანავარდო“ (ხაბრძღა) 6:0
- „გურია“ (ლანჩხუთი) —
- „კოლხეთი“ (ხობი) 4:1
- „გორდა“ (რუხთავე) —
- „დილა“ (გორი) 2:3
- „ქუთაისი“ (ქუთაისი) —
- „მერცხალი“ (ოზურგეთი) 4:0
- „კოლხეთი-1913“ (ფოთი) —
- „ოდიში“ (ზუგდიდი) 2:0
- „ბათუმი“ (ბათუმი) —
- „ცხუმი“ (ხობუმი) 3:2

15 მაისს აკაპაუა

წვიმზე გათამაშდა ლატარია — ძვირფასი ქილიო წმინდანისხილიანი ცხენი — წილად ხვდა აბაშიის ხასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მოსწავლეს ზვიად კაქარაიას.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

21 მაისს 15 საათზე ფიკუს-დტურის ინსტიტუტის საექტო-დარბაზში ჩატარდება საქართველოს რესპუბლიკის შიუდოს ფედერაციის დამფუძნებელი კრილიბა. დღეგატების რეგისტრაცია იწარმოებს 18 საათიდან.

დამოუკიდებელი სპორტული გზათი

17 მაისი, პარასკევი, 1991 წ.

№ 90 (10 503) • ფასი 10 კაპ.

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ნონა გაფრინდავნილის საიუბილეო ფინიშაჟა რაღა დარჩა...

გადაღებული პარტიების დამთავრება. გაფრინდავნილი — იოსელიანი 1:0, გურგენიძე — არახაშია 0:1, არახაშია — კახიანი 1:0, გიორგაძე — სტურუა 0,5:0,5, გაფრინდავნილი — გურგენიძე 0,5:0,5. გიორგაძე — გურგენიძის პარტია კვლავ გადაიღო.

სამ პარტიას ამთავრებდა გურგენიძე. თანაბარ ენდშოლში იგი ყაი-მზე შეუთანხმდა გაფრინდავნილს. ვერ შეძლო მდგომარეობის გამოსწორება არახაშიასთან და ამ ტურნირში პირველი დამარცხება განიცადა. ახლა დარჩა შეჭობრების ერთადერთი დაუმარცხებელი მონაწილე — ჯანჭღა. რაც შეეხება გურგენიძის მესამე გადაღებულ პარტიას გიორგაძესთან, აქ ვეტერანს უპირატესობა ჰქონდა; მაგრამ უზუსტოდ ითამაშა და გიორგაძემ არა თუ გამოსწორა მდგომარეობა, არამედ, ზედმეტი პაიკი დარჩა. პარტია კვლავ გადაიღო მწვავე პოზიციებში.

დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა გიორგაძე — სტურუას პარტიის დამთავრებას. იგი გადაღებული იყო თეთრების მატერიალური უპირატესობით და ბევრი ექსპერტი სტურუას პოზიციას წაგებულად თვლიდა.

იხ მ 2 83

როგორც იქნა...

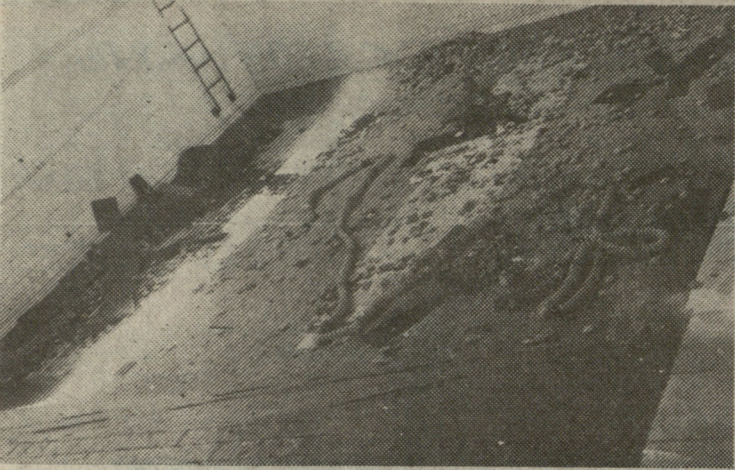
ჩვენში ათასნაირი მცირე საწარმო იქმნებოდა და იქმნება, და ამ საწარმოთა ნიაღვარში ერთიც არ აღმოჩნდა, სპორტული ინვენტარის დამზადებით რომ დაინტერესებულიყო, არადა, როგორ გვჭირდება ისინი გამოცარიელებულ სასკოლო სპორტულ დარბაზებში, საცხოვრებელ კორპუსებთან თუ სოფლად გაშენებულ სპორტულ მოედნებზე, საერთოდ ყველგან. ახლა კი... როგორც იქნა....

თბილისის საავიაციო საწარმოო გაერთიანების სპორტკლუბ „შეგარდენის“ თავმჯდომარემ მერაბ კვიციანიშვილმა გადაწყვიტა ასეთი საწარმო საავიაციო გაერთიანებაში შექმნილიყო. მხარდაჭერებზე გამოუჩინდნენ: „არასტანდარტული მოწყობილობების მცირე საწარმო“, რომელიც ენთუზიასტთა წყალობით შეიქმნა, უამრავი დასახელების სპორტულ ინვენტარს ამზადებს, რაც მთავარია, დაკვეთა შეგიძლიათ მისცეთ საკუთარი ნახაზითაც.

— ამჟამად ჩვენთან მზადდება კალთბურთის დგარები და ფარები, მკლავკიდის მაგილები, ტრენაჟორები, სხვა სპორტული ინვენტარი — გვითხრა მ. კვიციანიშვილმა.

სად შეიძლება მიაკითხონ მსურველებმა შეკვეთის გასაფორმებლად? — უშუალოდ საავიაციო საწარმო გაერთიანების სპორტკლუბში, რომლის მისამართია: თბილისი — 380036, ბ. ჩემლისტკის 181, სპორტკლუბ „შეგარდენის“ გამგეობა. ტელ. — 71-70-79, 71-84-53.

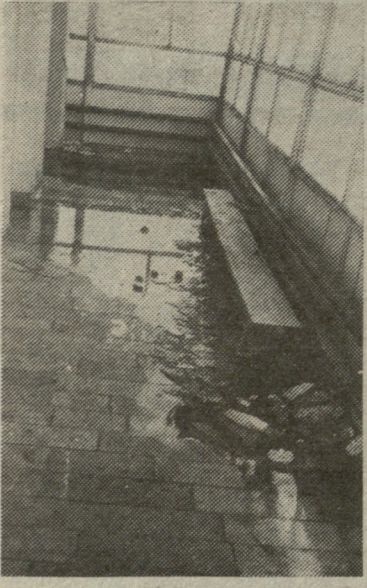
ისარგებლეთ ამ შესანიშნავი შესაძლებლობით.

ლახის წყარო

თურქი სასურაო აუზი იქნას შეიქმნას აგრომ. საღაც არ იყო საჭირო

ახლა, როცა მიწისძვრით მოყვანილი იარა ჯერ არ მოგვეშუშებია, როცა ნანგრევებად ქცეულა ახობით საცხოვრებელი თუ ადმინისტრაციული შენობა, იქნებ უნერხულიც კი იყოს მკითხველის ყურადღება მივაპყროთ ისეთ ფაქტს, რომელსაც კავშირი არა აქვს სტიქიასთან, მაგრამ მერწმუნეთ, არასოდეს არ გვმართებს თვალის დახრება იმაზე, რაც ადამიანის გულგრილობის ნაყოფია. საქმე ეხება ზედა ენერჯის საცურაო აუზს, რომელიც ამ სამი წლის წინათ გადაიკა ექსპლოატაციაში, დღეს კი გავერანებულია და გამოუსადეგარია.

საბჭოთაო აუზით დღეს ბევრი ქალაქი თუ რაიონული ცენტრი ვერ დაიკვებინს, მისი აშენება მრავალ სიძველესთან არის დაკავშირებული. ზედაენერჯებმა კი ეს პრობლემა გადაწყვიტეს. თუმცა კი აუზი გაქონებული შენდებოდა. ხალხის სიბარბულს ხაზგადასმის არ ჰქონდა, როცა აუზი გაიხსნა. როგორც გვჩვენებდა, საზეიმო ცერემონიალიც საუცხოო იყო — რესპუბლიკის სხვა-

საც არავინ ელოდა. საცურაო აუზს მეურნეობა დაეპატრონა, ჩვენ კი განზე დავჩვიეთ. ფაქტიურად, ტექნიკუმის მოსწავლეებს იქ ფეხი არ შეუდგამთ, არადა, აუზი ჩვენგან ას მეტრზეა. მოიწვიეს ცურვის სპეციალისტები უკრაინიდან, თუმცა, სათანადო პირობები ვერ შეუქმნეს და სტუმრები უბოდიშოდ წავიდნენ. მეურნეობის ხელმძღვანელობა კვლავ პრინციპულ უარზე დადგა, აუზის ჩვენთვის გადმოცემა არ ინება. საქმეში ჩაერვივნენ სპორტსაზოგადოება „შეფარდების“ ზღვადიდის რაიონული განყოფილება, სხვა ოფიციალური პირები, მაგრამ მდგომარეობა არ შეცვლილა.

დაც დღეს ყველაფერს მიტოვებული საცურაო აუზი, არავის აინტერესებს მისი არსებობა; უპატრონობით იხე ვავერანებულია, რომ ახე მტერიც კი ვერ გაიმეტებდა. აუზის სამი მხარე მიწებით არის დახურული, წინა ფასადს მოზაიკური პანოც ამშვენებს. მიწების უმრავლესობა ჩატეხილი ან გახვრტავია, ფოთის აწვიმს... ნავთობი სავსეა თითქმის ყველა ოთახი, სათავი. წყალი დაცხვას ხდის, თვით აუზში კი ათასი წვრილმანი ყრია.

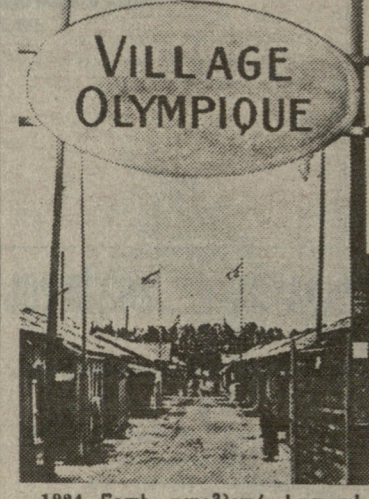
როგორც ბატონმა გივიმ მოთხრა, მეურნეობის მიმდებარე ტერიტორიაზე სპორტული კომპლექსი უნდა აგებულიყო, შედგა ხარკთაღრიცხვა. თანხის ნაწილიც დაიხარჯა, მაგრამ მშენებლობა შეჩერდა და დღესაც არავინ ფიქრობს მის გაგრძელებას. ორჯერ ვიყავი ზედა ენერჯში. მიანტერესებდა მეურნეობის ხელმძღვანელთა აზრი ამ საკითხებზე. სამწუხაროდ, ადგილზე არ დახვდნენ. თუმცა თავის მართლებების დრო არ არის, ფაქტს ხად გავეცემით. აუზის მშენებლობისათვის მილიონებია ჩაყრილი, უკუშედეგი კი... განა ეს ვინმეს ეპატიება? ჩვენში ხომ მრავალ ქალაქში, რაიონულ ცენტრებშიც კი არ არის საცურაო აუზი. იქნებ ამ ფაქტმა დააფიქროს პროექტის ავტორები, ისინიც, ვინც თავდაპირველი გადაწყვეტილება მიიღო — საცურაო აუზის ახე წინდაუხედავად აშენება განა შეიძლება, როგორც შემდეგ ცხადი ხდება, ვერ უფიქრან, ვერ ტვირთავენ და ფუჭად იყრება წყალში ამდენი თანხა თუ შრომა.

აუზში ძლიერდევობით შევადრევი; ვილაცხს მათი წაუსვამს კარებზე ჩატეხილ მიწის ჩარჩოებზე, ვითომ იმ მიწით, შიგნით არავინ შევიდესო. ვაი, სირცხვილო! ნუთუ ამით მოიხადებს თავიანთი ვალი? მას შემდეგ საკუთარ თავს ვეკითხები, თუკი არ სჭირდებოდათ, მას რისთვის ააგეს ახე ძვირადღირებული საცურაო აუზი? ვინ გავცემს ამ კითხვებზე პასუხს? ნუგზარ ძვანია, „ლელოს“ ხა. კორ. ზუგდიდის რაიონი. ავტორის ფოტოები.

თანამედროვე ოლიმპიადები პირველიდან ოსდაგენ უთქვამს

სარეპორტო თამაშები

VIII ოლიმპიური თამაშების ჩატარებაზე პრეტენზიას ექვსი ქალაქი (ამსტერდამი, ბარსელონა, ლოს-ანჯელესი, პრაღა, რომი და პარიზი) აცხადებდა. მაგრამ საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა მხედველობაში მიიღო პიერ დე კუბერტენის ლეწლი, ამაგი, დამსახურება და უპირატესობა მის მშობლიურ ქალაქს, პარიზს მიანიჭა. პარიზის ოლიმპიადი (1924 წლის 4 მაისი — 27 ივლისი) ფრანგებმა

1924 წელს ოლიმპიურ სოფელს ახეთი იერ-სახე ჰქონდა. მრავალხარითულიანი ბინები და კომპლექსები მოდაში მოგვანებით შემოვიდა.

მშვიდობისა და ურთიერთთანამშრომლობის ჭეშმარიტ დღესასწაულად აქციეს და ამით მილიანად გააქარწყლეს II თამაშების მწარე მოგონება. მოსალოდნელ უსიამოვნებათა თავიდან აცილების მიზნით მათ დროულად დაიჭირეს თადარიგი: პარიზის გარეუბანში ააშენეს კომფორტული სტადიონი „კოლომბო“ 62 ათასი მაყურებლისთვის. შეაგეთეს და განაახლეს ყველა სპორტული ბაზა, დამზარეული ნაგებობა, სპორტსმენთა საცხოვრებელი ბინები. მსაჯებისა და სტუმრებისათვის პირველხარისხოვანი სასტუმროები ააშენეს... პარიზს სჭირებოდა რეკლამა, კეთილი და გულსხვი მასპინძლის სახელის დამკვიდრება. ამ მიზნით ხელისუფლებამ არც სახსრები დაზოგა და არც ენერჯია.

„ტარზანის“ როლის პოპულარული შემსრულებელი. ამერიკელი მოცურავე ჯონი ვაისმიულერი თავისუფალი სტილით ცურვის დისტანციაზე.

სწორედ ამ პერიოდში შეიქმნა სპორტული პრესის საერთაშორისო ასოციაცია (აიპსი), რომელიც იმთავითვე საერთოდ სპორტის, ვერძოდ კი ოლიმპიადების პოპულარიზაციისთვის იყო მოწოდებული. ორგანიზაციის დამფუძნებელი კონგრესის ვალდებულებაში იყო ასეთი სიტყვები: „ყველა ყურნალობა თავისი ყოველდღიური საქმიანობა ნათელი იდეის სამსახურს უნდა დაუკავშიროს“. ნათელ იდეაში, ბუნებრივია, იმ დროს ერთობ პოპულარული ოლიმპიური იდეალები იგულისხმებოდა. აიპს-ის შექმნის ინიციატორი ეკუთვნის პარიზის ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტის ერთ-ერთ წევრს მ. რეშელს.

VIII ოლიმპიურ თამაშებში ბევრი რამ იყო სარეკორდო: მონაწილე ქვეყნების (44), სპორტსმენების (3092), მათ შორის ქალთა (136) რაოდენობა. გაუმჯობესდა მძლეობის ნიშნები 14, ცურვაში 11 ოლიმპიური რეკორდი. ამთავან შესაბამისად 8 და 4 მსოფლიო რეკორდი იყო. ოლიმპიურ თამაშებში პირველად სცადეს ძაღვები ირლანდიის. მექსიკის, პოლონეთის, რუმინეთის, ურუგვაის, ფილიპინების, ეკვადორისა და შაიტის სპორტსმენებმა. ვერმანის, ისევე როგორც 1920 წელს ანტვერპენში, უარი ეთქვა ოლიმპიადაში მონაწილეობაზე.

პროგრამა ფაქტობრივად იგივე დარჩა, რაც წინა თამაშებში. ამოიღეს მხოლოდ მშვიდობისობა, ბალახის პოეკი და ზამთრის სახეობები. მოეწყო საჩვენებელი გამოსვლები ფრანგულ კრიკოში, ბასკურ პელოტაში, ფრენბურთისა და კალათბურთში. სპორტსმენმა ქალებმა მონაწილეობა მიიღეს მოცურავეთა, წყალში მხტომელთა და ჩოგბურთისა, ტურნირებში, პირველად მისინჯეს ძაღვები ფარიკაობაში.

პარიზის ოლიმპიადაზე საფუძველი ჩაეყარა არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში ქულათა დარიცხვის ახლებურ სისტემას, რომლის თანახმადაც პირველი ადგილი იძლეოდა 7 ქულას, მეორე — ხუთს, მესამე — ოთხს, მეოთხე — სამს, მეხუთე — ორსა და მეექვსე — ერთ ქულას. ეს სისტემა, რომელსაც ოლიმპიური სისტემა დაერქვა; დღემდე ძალაშია და გუნდური შედეგების განსაზღვრის ერთადერთ კრიტერიუმს წარმოადგენს.

პარიზში უკანასკნელად ჩატარდა ჩოგბურთის ტურნირი. თამაშების დამთავრების შემდეგ სპორტის ამ სახეობის საერთაშორისო ფედერაცია

პარიზის ოლიმპიადის გმირი, ხუთოქროს მედლის მფლობელი, ფინელი სტიერი პავო ნურმი.

რაცია მკვეთრად გაემიჯნა ოლიმპიურ მოძრაობას და თავისი ტურნირი დააწესა. გაუმართლებელი ექსპერიმენტის ჩატარება მოუხდათ ძალოსნებს — სამედიცინო ნაცვლად ისინი ზუთქილში ასპარეზობდნენ (აქვრა და ატაკი ცალი ხელით, აკვრა, აქიმევა და ატაკი ორი ხელით) მაგრამ სიახლემ ვერ ივარჯა. პარიზის ოლიმპიადამ ბევრ ახალგაზრდა სპორტსმენს გაუხსნა გზა დიდ სპორტში. მათ შორის ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეული იყო ამერიკელი მოცურავე ჯონი ვაისმიულერი (შემდგომში ტარზანის როლის პოპულარული შემსრულებელი ამავდეს სანეწოლების კინოსერიალში), რომელმაც 3 ოქროს მედალი დაიხაჯა, 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში კი პირველმა გადალახა ერთწუთიანი ზღვარი და 59,0 აჩვენა. სხვათა შორის, ბავშვობაში იგი გულის მანკით ყოფილა დაავადებული და ცურვა მშობლებმა სამედიცინო პროფილაქტიკის მიზნით დააწყებინეს. მზეზე, წყალში და პაერმა სავსებით განკურნა ავადმყოფი ორგანიზმი და ერთ დროს სუსტი აგებულების ბავშვი მსოფლიო მნიშვნელობის სპორტსმენად აქცია.

ოლიმპიადის ერთ-ერთი აღმოჩენა იყო ურუგვაის ფეხბურთელი გუნდიც, რომელმაც ყველა გალოცა ბრწყინვალე თამაშით და ჩემპიონის ოქროს მედალი დაიხაჯათა.

და მიხეც პარიზში, ისევე როგორც თბილისში ადრე ანტვერპენში, ყველაზე პოპულარული სპორტსმენი ფინელი სტიერი პავო ნურმი იყო, რომელმაც ამჯერად ხუთი ოქროს მედალი დაიხაჯათა (რბენა 1500 და 5000 მეტრზე, 3000 მეტრზე კარსში, აგრეთვე 10 კილომეტრზე გუნდურ და პირად კრისში).

დაბოლოს გუნდურ შედეგებსა და მედალებზე:

	ო.	ვ.	ბ.
აშშ	45	27	27
საფრანგეთი	13	15	11
ფინეთი	14	13	10
ინგლისი	9	13	12
შვეიცია	4	13	12
შვეიცარია	7	7	10

ფინიშაგდა რაღა დარჩა...

ტური განწყობილების საფუძველი აქვთ. უნდა ითქვას, რომ გადადებული პარტიების დამთავრების შემდეგ მნიშვნელოვან განმტკიცება ზურაბ მტურაუს პოზიციას. ახლა მას 3 ქულა აქვს რვიდან და მეტი ქულით უსწრებს მთა ჩიბურდანიძეს, ლაშა ჯანჭილაშვილს და ივანე ეფიმიძეს. თუმცა, ნუ ვიჩქარებთ, მონაწილეებს ხომ გარკვეული მიწიერების გამო პარტიათა არათანაბარი რაოდენობა აქვთ ჩატარებულში. სტურაუს კი მხოლოდ ორი შეხვედრა დარჩა, სამივე მის მეტოქეს კი — 3-3, 3-5-3-5 ქულა და ერთმანეთთან გადადებული პარტია აქვთ გაა გიორგაძესა და ბუბუტი გურგენიძეს, მაგრამ მათი მდგომარეობაც არათანაბარია. გიორგაძეს, იმ გადადებული პარტიის გარდა, სამი პარტია რჩება ჩასატარებელი. გურგენიძეს კი მხოლოდ ორი. რა თქმა უნდა, როცა ლიდერსა და მეექვსე ადგილზე მყოფ მოქალაქეს ქულათა თვალსაზრისით ესოდენ მცირე ნაწილი აშორებთ, ბოლო დაკარგული ქულების თვალსაზრისით ოთხ მონაწილეს ერთნაირი — შესაძლებლობები

და. სინამდვილეში კი მან შეძლო მდგომარეობის თანდათან გამოსწორება და ყაიძს მიადგინა. ამ მოულოდნელმა შედეგმა შეცვალა სურათი ლიდერთა ჩგუფში. არახამიას ტაქტიკური მუქარა კახიანის მატერიალურ უპირატესობაზე უფრო მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა და მან მოიგო კიდევ ამრავად, არახამიამ ერთი საღამოს განმავლობაში იმეათა წარმატებას მიაღწია — ორი პარტია მოიგო და სატურნირო ცხრილის ბოლოდან მის შუაგულში გადაინაცვლა. დაახლოებით იგივე ითქმის გაფრინდაშვილზე, რომელმაც სძლია იოსელიანს. 8 ტურის შემდეგ შეიძლება შეჯიბრების მონაწილეების ორ ჩგუფად დაყოფა. ერთს მიეკუთვნებიან ისინი, ვინც შესაძლებელი ქულების ნახევარზე ნაკლები მთავროვია. უნდა ვიფიქროთ, რომ ისინი საბრძოლო დელოვანობისთვის უკვე ვეღარ იბრძობებიან. ასეთი მონაწილე დღესათვის სუთია. რაც შეეხება დანარჩენ ექვსს, მათ, რა თქმა უნდა, ოპტიმის-

აქვთ (სტურაუს, ჩიბურდანიძეს, ჯანჭილაშვილს და ეფიმიძეს). ბოლო ტურებში უაღრესად მძაფრ ბრძოლას უნდა მოელოდეთ. ქეთევან არახამიასა და ქეთევან კახიანს 3,5-3,5 ქულა აქვთ, ოლიან რვიდან, ე. ო. სულ ორ-ორი პარტია დარჩა ჩასატარებელი. გენადი ზიჩიკს, რომელიც ძალზე წარუმატებლად ბრძოდა ბოლო ტურებში, 3 ქულა აქვს შეიღიანს, ნონა გაფრინდაშვილს — 3 ქულა შეიღიანს, ხოლო ნანა იოსელიანს — 2 ქულა შეიღიანს. იოსელიანმა შეჯიბრება ჩინებულად დაიწყო, სამი ტურის შემდეგ ერთ-ერთი ლიდერი იყო, მაგრამ, მას შემდეგ, რაც ქულა ჩამოეწვრა, როგორღაც დაკარგა ყოველგვარი ინტერესი შეჯიბრებისადმი და ახლა, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ინერციით თამაშობს. რა თქმა უნდა, დასაანაია ასეთი დიდი ძალის მოპედარაკის გაცილებით უკეთესი შედეგებისათვის უნდა მიეღწია. მას ასე, მონაწილეები ფინიშის სწორზე გავდინენ.

UEFA ევროპის საკლუბო ტურნირები

თასების მფლობელთა თასი: ფინალი

ჰიუჯასის „პურისკიება“

„მანჩესტერ იუნაიტედმა“ მეორედ მოიგო ევროპის თასი — 1968 წელს ინგლისელები ჩემპიონთა თასს ფლობდნენ, 23 წლის შემდეგ კი მათ თასების მფლობელთა თასიც მოიპოვეს.

მანჩესტერელებმა დაამტკიცეს ინგლისის კლუბების მაღალი კლასი, როდესაც ფინალში განთქმული ესპანეთის „ბარსელონა“ დაამარცხეს — 2:1. იოჰან კრუიფსა და რონალდ კუმანს ვერც საკუთარმა „კედლებმა“ უშველეს. შეხვედრა როტერდამში ინგლისელთა უპირატესობით წარმართა, მაგრამ კუმანმა მანჩესტერულ პრესტიჟის გოლის გატანა ინგლისელთა კარში, როცა მანჩესტერელები ორი ბურთით იყვნენ წინ. ყველაზე საინტერესო კი ის გახლავთ, რომ ამ შეხვედრის მეორე ნახევრის შუა

პერიოდში „ბარსელონა“ ორჯერ „დასაჯა“ ამ კლუბის ყოფილმა მთავარმა მწვანე „მანჩესტერის“ ფორვარდმა ჰიუჯასმა. თავის დროზე ესპანელთა კლუბმა უარი თქვა ამ ფეხბურთელზე და მის მაგივრად სხვა „ვარსკვლავები“ მიიწვია. უნდა აღინიშნოს, რომ „ბარსელონას“ ერთ-ერთი უცხოელი მოთამაშე ბულგარელი სტოიჩკოვი ტრავმის გამო ფინალში არ მონაწილეობდა, ზოლო დანიელ ლაულერუს თამაში ნამდვილად არ გამოუვიდა. სტოიჩკოვის გარდა ამ შეხვედრაში დისკვალიფიკაციის გამო თამაში ვერ შეძლეს მეკარე სუბსაბრეტან და ნახევარმცველმა ამორბა. თუმცა „მანჩესტერსაც“ აკლდა ინგლისის ნაკრების წევრი უები. ამიტომაც ორივე გუნდის შემადგენ-

ლობა საკმაოდ შესუსტებული იყო. ახლა კი გაგაცნობთ ფინალის მონაწილეებს:

„მანჩესტერი“: სილი, ირვინი, ბლემკორი, ბრიუსი, ფელანი, პალისტერი, რობსონი, ინსი, მაკლეირი, ჰიუჯესი, შარბა.

„ბარსელონა“: ბუსკეტა, ნანდო, ალესანკო (პინილა), კუმანი, ერერა, ბაკერო, გოეკოჩეა, ეისებიო, სალინასი, ლაულერუბი, ბეგირისტაინი.

მატჩის პირველ ნახევარში საგრძნობი იყო ესპანელთა ტერიტორიული უპირატესობა, მაგრამ ეს ანგარიშში არ ასახულა. მეორე ტაიმში კი ის, რაც ვერ მოახერხა „ბარსელონამ“, გააკეთა ჰიუჯესმა. ბოლო წუთებზე ესპანელებს შეეძლოთ ანგარიშის გათანაბრება, მაგრამ ლაულერუბის დარტყმა ერთ-ერთმა ინგლისელმა მცველმა ცარიელი კარის ხაზიდან გამოიტანა, რითაც „ბარსელონას“ ყოველგვარი იმედი გადაუშურა.

ინგლისური ფეხბურთის თაყვანისმცემლებს დღეს ორმაგი დღესასწაული აქვთ. „მანჩესტერის“ გამარჯვების გარდა, მათ, ცხადია, ისიც ახარებთ, რომ გაისად გაორმაგდება ევროპულ ტურნირებში მონაწილე ინგლისური კლუბების რაოდენობა — კერძოდ ასპარეზობებში თავიდანვე ოთხი ინგლისური კლუბი ჩაებმება. სამი უკვე ცნობილია: ჩემპიონთა თასზე ითამაშებს „არსენალი“, უეფას თასზე — „ლივერპული“, თასების თასზე კი — „მანჩესტერი“ და ინგლისის თასის გათამაშების ხვალისდღე ფინალურ მატჩში გამარჯვებულ „ტოტენჰემი“ ან „ნოტინგემი“.

სურათებზე: მოხივებ მანჩესტერელები; მატჩის მომენტი, რომელიც ნათლად ასახავს შეხვედრის სიმძაფრეს; ჰიუჯესის პირველი გოლი — ორი რაკურსი.

შერაბ რატიშვილის „ტელეფოტოები“

მსოფლიო საორბიტის მარსკვლავები

არბან ადამიანები, რომლებიც ყოველთვის ყურადღების ცენტრში იმყოფებიან. დღეს ერთ-ერთ მათგანზე, არვიდას საბონისზე გესაუბრებით. იგი დიდი კალათბურთელი რომც არ იყოს, მაინც „განწირული“ იქნებოდა საყოველთაო ყურადღებისთვის — 2 მ და 24 სმ სიმაღლის კაცი ჩაღბს როგორ „დეემალემა“? არვიდას სკოლაში ძალზე რესპექტითა თავისი სიმაღლისა, თუმცა მაშინ იგი „სულ რაღაც“... 2 მეტრი იყო, მაგრამ სპორტის ძალა ზომ სწორედ იმაშია, რომ არც „წრიპას“ გამოარჩევს და არც გოლითს, ყველას ერთნაირად „შეიფარებს“ და გამოუმეხბის ადგილს. საერთოდ კი, საბონისმა ძალიან მაღალ დათრგუნა საკუთარი სიმაღლით გამოწვეული სიმორცხვე და სწორედ იმ საბონისად იქცა, ქვეყანა რომ ალაპარაკა.

მოედანზე იგი სასწაულებს ახდენდა. ჩვენც შევეჩვიეთ ამას, მაგრამ პირადად ჩემთვის ყველაზე გამორჩეული და დაუიწყებელი არვიდასის თამაში არა სკოლის ოლიმპიადებზე, არა მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატებზე, არა ევროპის საკლუბო ტურნირებზე, არამედ...

1987 წლის გაზაფხულზე ფეხის მძიმე ოპერაციის შემდეგ იგი მოსკოვში, „ციტო“-ს ოლიმპიადის ოქვს, ამ დროს კი მისი მშობლიური „გალგირისი“ კაუნაში. დამარცხდა ცხელთან სსრკ-ის ჩემპიონატის სუპერფინალის პირველ მატჩში. გავიხსენოთ მაშინდელი ცხელის შემადგენლობა: ტარაკანოვი, ტიხონენკო, ვოლკოვი, ტაჩენკო, გობოროვი, პანკრატოვი. ერთი წლის შემდეგ ტაჩენკოს გარდა ყველა ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა საბონისთან ერთად. მაგრამ ეს ერთი წლის შემდეგ... 1987 წლის გაზაფხულზე კი ისინი „ბარსელონის“ სკადანსა მხოლოდ იდგნენ. იმ ხანად „ციტო“-ს ლიბანოვი მკურნალობდა კიდევ ერთი ცნობილი კალათბურთელი — თბილისელი ნიკოლოზ დარბიჯი. ერთი საიდუმლო უნდა გაგიკეთოთ: მკურნალები, რომლებიც მატჩის წინ საბონისს საავადმყოფოდან „გაიპაო“-ს მიქანებ-

ლიბვის ქვეშევრდომი

- კაცნი, რომელმაც სასწაულებს შეგვაჩვენა.
- კლინიკიდან მოედანზე, მოედანიდან კლინიკაში.
- გულივანი — გატარა გიჯის ხასიათით.
- შეიქმნა უველგან ითამაშოს, გარდა სსრკ-ს ნაკრებისა.
- ...და დაბს მსოფლიოში საბოთა პავშირის მიერ დაპყრობილი ლიბვის პასპორტით.

გადამწყვეტი თამაშის წინ კი მას დეროუგინმა „მიზაბა“. საბონისის „გაპარვამ“ პრესა ერთობ ახმაურა. ლიტვის, დელგეაიამ მოახერხა დაერწმუნებინა არვიდასის მკურნალი ექიმი, პაციენტი კლინიკიდან გაეწერა გადამწყვეტი მატჩების წინ. მესამე შეხვედრის დაწყებამდე ლუენიკების საბორტის სახალგაოში ნიკოლოზ დარბიჯის შეხვედი. მან გულახდლად აღიარა, რომ იგი აქ საბონისის თამაშის სახანავად მოვიდა. თან გაკვირვებულმა დასძინა: „როგორ მოახერხეს მოგება (გულსხმობდა „კალგირისი“ გამარჯვებას მეორე მატჩში). გუშინ ზომ არვიდასი საავადმყოფოში ძლივს დაიდოდა?“

და აი, დიიწყო მესამე, გადაწყვეტილი შეხვედრა და მართლაც სასწაული ვიხილეთ: პრაქტიკულად „კალგეა“ საბონისმა, რომელიც მოედანზე უფრო დადიოდა, კიდრე დარბოდა. ფართან ყველა ბრძოლა მოიგო. ზუთი გაფრთხილებით მოედანი დატოვეს ტაჩენკომ, პანკრატოვიმ, გობოროვმა, ლიტველმა კალათბურთელმა კი, რომელიც პირველ ტაიმში უკვე ოთხჯერ გააფრთხილეს, მთელი მეორე ტაიმი დამატებითი 5 წუთი ბოლომდე ითამაშა. სხვა მატჩებში, როდესაც საბონისი თავს განმრთელად გრძნობდა, იგი, ცხადია, უკეთ თამაშობდა, მაგრამ ისეთი თავგანწირვით, როგორც იმ საღამოს, მას არასოდეს უბრძოლია. — არაფერი შედგებოდა, ვიმოქმედო შედმიწვინით უბრალოდ. მაგრამ საიმედოდ მე უბნდს ვკირდები, უჩემოდ ფარქვემ თამაში ვერ მოიგებენ — აი, რა გამოსწვივდა საბონისის ყოველ მომართბაში... და „კალგირისმა“ გამარჯვა. მატჩის შემდეგ დეროუგინი ძალზე სიტყვატუნწი იყო: „იგი დიდი მოთამაშეა“ — თქვა მან და საავადმყოფოში დაბრუნდა.

მსავსეი რამ სეულშიც გამოვრდა. ერთწლიანი მკურნალობის შემდეგ საბონისმა ოლიმპიადა ძალზე სუსტად დაიწყო, მაგრამ ამერიკელებთან ფინალურ მატჩში მან კვლავ შეუძლებელი შეძლო. აშშ-ის ნაკრების ორმა საუკეთესო თავდასხმელობა, რომლებიც ყოველ მატჩში 20 ქულაზე ნაკლებს არასოდეს აგროვებდნენ, საბონისის პირისპირ თამაშისას (ორივემ ერთად) მხოლოდ 2(1) ქულა მოუტანა გუნდს. არვიდას საბონისი რომ ბრწყინვალე კალათბურთელია, ამას რა მტკიცება სჭირდება. მაგრამ, ჩემი აზრით, ის საყოველთაო აღიარება და სიყვარული, რომელსაც ამ სპორტსმენს მიაგებენ ყველგან, განსაკუთრებით კი, ცხადია, ლიტვაში.

არვიდას საბონისი

მხოლოდ მისი უმაღლესი ოსტატობით როდია განპირობებული. კურტიანიტისცი, ნომინუსიცი, იოვიშაიცი ზომ შესანიშნავი კალათბურთელები არიან, მაგრამ სად საბონისის და სად მათი (ყველასი ერთად) სიყვარული და პოპულარობა ლიტვაში! რა თქმა უნდა, ეს მხოლოდ საბონისის სიმაღლით არ აიხსნება — ტაჩენკოც ზომ 2 მ და 20 სმ-ზე მეტია. პასუხი ძალზე მარტივია და, შესაძლოა, ძალზე სადავო იყოს საქმისადმი პროფესიული მიდგომის თვალსაზრისით. ერთი ლიტველი ურუნალისტი (მის გარს არ დაევახელებ, ეს კონფიდენციალური საუბარი გახლდათ) ამ მოვლენას ასე განმარტავს: „საბონისი ყველას იმტომ უყვარს, რომ მას პატარა ბიჭის ხასიათი აქვს. დიხ, დიხ, სწორედაც რომ ბიჭის, იგი ზომ ნამდვილი გულივერა, რომელიც გაეროშვით იქცევა: მას შეუძლია მატჩამდე ერთი დღით ადრე რესტორანში იქეფოს, ქალებში დრო ატაროს, კონიაიცი ბლომად დალიოს, გიტარაზეც დაუკრას. იმდეროს, იცეკვოს და იმბარულოს, თვავიშას, კურტიანიტისს და ზომიჩუსს კი ამ დროს უკვე სძინავთ. ამას მთელი კაუნაში, მთელი ლიტვა ხედავდა. ასეთი რამ არ იმალება. რა თქმა უნდა, ყოველ თამაშის წინ ასე არ ხდებოდა. თავიდან საბონისის ასეთი საქციელი გულშემატკვრებებს აღტაცებდას არ იწვევდა, თაყვანისმცემლები მას დამარცხებას ვერ პატობდნენ. მაგრამ „კალგირისი“ თამაში თამაშზე იგებდა, საბონისი კი სასწაულებს ახდენდა. ყველამ შეიგნო, რომ მთი წინაშე სუპერტალანტიცა, ტალანტები კი ბევრი რამ ეპატებოდა, საბონისი ყველაფერში უჩვეულოა — მოედანზეც და მის მიღმაც. ეს ძალის დიდ სისარულს ჰგვრის. მოდა, გაკიოხებათ — რატომ არ უნდა უყვარდეთ იგი?“

სეულის შემდეგ საბონისზე ნაკლები ერთ-ერთი უძლიერესი კლუბი „პორტლენდი“ ნადირობდა. სამწლიან კონტრაქტში 10 მილიონ დოლარსაც სთავაზობდა, მაგრამ საბონისი ესაინეთში წავიდა, არაფრით გამორჩეულ ფორუმში.

...და „ფორუმში“ გარდაიქმნა. ადრე ეს გუნდი ეროვნულ ჩემპიონატში მეორე ათეულში იკავებდა ადგილს, შარშან კი საბონისის წყალობით მეოთხე ადგილზე გავიდა. „ფორუმში“ ესპანეთის ჩემპიონატის ერთ-ერთი ლიდერია.

ამბობენ, არვიდასის ცხოვრების წესი თითქმის არ შეცვლილა. თუმცა, ვინ ვიცის... საბონისმა ზომ ახლახან აქორწინა და ვაჟიც შეეძინა. იქნებ ახლა მანაც დადინჯდეს იგი და ჩვენ თუ არა, ესპანელი გულშემატკვრები მაინც გააზაროს გასწუმებურებელი თამაშით.

სხვათა შორის, „პორტლენდი“ საბონისს კვლავ მოლონებს სთავაზობს. სად ითამაშებს, იგი მომავალ სეზონში ჯერ არავინ იცის. მხოლოდ ერთი რამის თქმა შეიძლება გადაჭრით — იგი არ ითამაშებს სსრკ-ს ნაკრებში.

— რატომ უნდა ვითამაშო სსრკ-ის ნაკრებში, მე ზომ დამოუკიდებელი ლიტვის ქვეყნის მოქალაქე ვარ — ასე განაცხადა საბონისმა, როდესაც მას არგენტინის მსოფლიო ჩემპიონატზე საბჭოთა ნაკრების შემადგენლობაში გამოსვლა შესთავაზეს.

• P.S.— ციტატა: „ცნობილია, რომ განთქმული ხპორტმენი არვიდას საბონისმა ევროპაში და ამერიკაში მოგზაურობას დროს იუენებს ლიტვის ხანელმწიფოს პასპორტს, იგი ცნობილი პიროვნებაა. სხვა ვინმეც ზომ არ ხარავდობლოს ამ პასპორტით! ვიქტორას ბალტუშასი: იგი ჩვენი პასპორტით არ ხარავდობლოს, საბონისის პასპორტი ვაშინგტონში გასცა ბატონმა ლახარისმა (ემიგრაციამ მყოფი ლიტვის მთავრობის წარმომადგენელმა). ის საბჭოთა კავშირის მერ დაპყრობილი ლიტვის პასპორტია და მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში გადის, საბჭოთა კავშირის გარდა.“

(გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, 11.5.91).

რა ისმის უსსრ-ში?

სენსაციის მწიფება

19 მაისს გაიმართება ნა-ს (კალაბრიის) ეროვნული ასოციაცია) ჩემპიონატის მეოთხედი-ნაწილი ჩემპიონის ორი მატჩი აღმოსავლეთის კონფერენციის კლუბების მონაწილეობით. ერთი დღით ადრე კი ამ მეოთხედი-ნაწილურ ეტაპს დასავლეთის კონფერენციის გუნდები დაამთავრებენ.

რა მდგომარეობაა დღეისათვის და როგორ დასრულდა ამ სერიების ბოლო მატჩები?
 „ჩიკაგო“ — „ფილადელფია“ 3:1
 „ბოსტონი“ — „დეტროიტი“ 2:1
 „ლეიკერსი“ — „გოლდენ სტეიტ“ 3:1
 „პორტლენდი“ — „იუტა ჯაზი“ 3:1

როგორც ხედავთ, სამ გუნდს — „ჩიკაგოს“, „ლეიკერსს“ და „პორტლენდს“ ნახევარფინალში გასასვლელად მხოლოდ თითო შეხვედრის მოგება სჭირდება (შვიდმეტრიანი სერიაში თხზი ბრძოლის მოგება გამარჯვებას ნიშნავს). ჩემპიონობის უაღრესესი მდგომარეობაა „ბოსტონისა“ და „დეტროიტის“ ორთაბრძოლაში, მაგრამ სავარაუდოდ უფრო ისაა, რომ ნა-სს ახლანდელი ჩემპიონი „დეტროიტი“ ჩამოშორდება მთავარი პრიზისათვის ბრძოლას და ეს იქნება წლები გათამაშების მთავარი სენსაცია.

ახლა რამდენიმე სიტყვა ბოლო შეხვედრებზე.
 „ჩიკაგო ბულსი“ — „ფილადელფია-76“ 101:85.

ჩიკაგოელთა სამივე ლიდერმა საუკეთესოდ იბრძოლა და დაახლოებით ერთნაირი წვლილი შეიტანა გამარჯვებაში: მიიკლ ჯორდანმა — 25 ქულა, პორას გრანტმა — ამდენივე და სკოტ პაინემ — 20. გარდა ამისა, ჯორდანმა 12 ე.წ. სავალე გადაცემა განახორციელა, გრანტმა კი თერთმეტჯერ მოხსნა ბურთი ფარდობაში.

ჩიკაგოელთა მწვრთნელი ფილ ჯექსონი ძირითადად კმაყოფილი იყო შედეგით, თუმცა თამაშის დამთავრების შემდეგ თქვა, მოწონა აღმდგენი ფართი უკეთ ვითამაშეთ, ვიდრე ჩვენს საკუთართთან.

ფილადელფელთა ლიდერი ბარკლეი პირველ ორ ტაიმში ერთობ აგრესიული იყო — 19 ქულა შეისინა თავის გუნდს. მაგრამ შემდგომში იგი მეტ-ნაკლებად „ჩაყვებულ“ საბოლოო ჯამში ბარკლეიმ 25 ქულა მოაგროვა.

სხვათა შორის, მემომბილველებმა ერთხმად აღნიშნეს, რომ „პლეი-ოფის“ მატჩებში „ფილადელფიას“ ასე „დაბალნაყოფიერად“ (ოთხი ტაიმის განმავლობაში 85 ქულა, ანუ თითო 12-წუთიან მონაკვეთში 21 ქულა) არ უთამაშია 1982 წლის შემდეგ. ჩიკაგოელთა ერთ-ერთი ლიდერის პაინის-განცხადებით, ამ გუნდების მეხუთე შეხვედრა საბოლოო იქნება.

„ლოს-ანჯელეს ლიკერსი“ — „გოლდენ სტეიტ უორიორსი“ 123:107.
 „ლეიკერსის“ ძალა, სპეციალის-

ტთა აზრით, ისაა, რომ რამდენიმე სრულფასოვანი, თანაბარი სიძლიერის ლიდერი ჰყავს, რომელთაგან თითოეული წარმატებით შეუძლია ინიციატივის ხელში აღება და ბრძოლის გაძლიერება. სწორედ ამიტომაც, რომ საუკეთესო ხან ერთი მათგანია, ხან მეორე. ამ სერიის მატჩებში პირველში მთავარი ბომბარდირი და მამასადამე ლიდერი ბარონ სკოტი იყო (27 ქულა), მეორეში — მეიკი ჯონსონი (44 ქულა), მესამეში — ჯეიმს უორნი (36 ქულა) და მეოთხეში — სემ პერკინსი (27). როგორც ხედავთ, განსხვავება ლიდერებს შორისაც არის. მეიკი ჯონსონი მათში შეუდარებელია.

„გოლდენ სტეიტის“ ტრადიციული სწრაფი კრის „შალინი (მეორე შეხვედრაში მან 41 ქულა შეისინა გუნდს) ამჯერად თამაშობდა მხოლოდ 9 ქულით გავიდა.
 უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო 10 წლის განმავლობაში „ლოს-ანჯელეს ლიკერსი“ მეცხრედ მიიღებს მონაწილეობას „პლეი-ოფის“ ნახევარფინალურ სერიებში.

„პორტლენდ ტაიმსი“ — „იუტა ჯაზი“ 104:101.
 ეს ორთაბრძოლა საკმაოდ დრამატულად წარიმართა და ბოლომდე დაძაბული იყო. მატჩის მსვლელობაში „პორტლენდის“ გამარჯვება ექვს თითქმის არ იწვევდა, ვინაიდან იგი 15-18 ქულით იყო დაწინაურებული. მაგრამ მეტოქემ ნელ-ნელა გაათანაბრა თამაში და ბოლოს საკმაოდ კრიტიკული სიტუაცია შექმნა. შეხვედრის დამთავრებას 36 წამი აკლდა, როცა კლავი დრეჟსლერმა („პორტლენდი“) ჩაჭრა გადაცემა, დაეფელა ბურთს და მეტად საჭირო 2 ქულა შეისინა თავის გუნდს. სხვათა შორის, დრეჟსლერმა საკმაოდ ნაყოფიერად ითამაშა — გუნდს 15 ქულა შეისინა, 11 ბურთი „მოხსნა“ ფარდობაში და 10 შედეგიანი პასი განახორციელა. საუკეთესო სწრაფი კრის („პორტლენდში“) კეპენ დეკორტი იყო — 30 ქულა.

„იუტა-ჯაზიდან“ მემომბილველებმა გამოყვეს კარლ მელოუნი (31 ქულა), ჯეიმს მელოუნი (23 ქულა) და ჯონ სტოტონი (16 ქულა).

„გოლდენ სტეიტის“ — „დეტროიტი“ 115:88.
 როდესაც ჩემპიონი („დეტროიტი“) კი სწორედ ნა-სს ამჟამინდელი ჩემპიონი გახლდათ მეოთხედი-ნაწილურ მატჩს 32 ქულით აგებს, უეჭველია, არც ისე კარგად აქვს საქმე. ჩემპიონს ერთხანს ფატალურად არ სწყალობდა ბედი და ბევრი საუკეთესო მოთამაშე დაშვებული ჰყავდა (დუმარსი, აგუირი, თომასი). ამან, როგორც ჩანს, გუნდი საბოლოოდ ამოავლო კალაპოტიდან. ყოველ შემთხვევაში, „დეტროიტის“ წლებიანი პერსპექტივები ერთობ პრობლემატურია. სწორედ ეს განაცხადა ბოსტონელთა მწვრთნელმა ჩაკ დელიმ ამ მატჩის დამთავრების შემდეგ.

ბუნტი პრეკლდეზა

ჯარ მსოფლიო ფაქტი. 9-11 მაისს ნატანიაში (ისრაელი) ჩატარდა ევროპის სამხრეთ-დასავლეთი რეგიონის ლიდერების შეხვედრა, რომელიც მონაწილეობას იღებს შვიდი ქვეყნის (ბულგარეთის, ინგლისის, პოლანდის, ესპანეთის, იტალიის, ისრაელისა და სსრ კავშირის) წარმომადგენლები. გუნდური გამარჯვება, როგორც ყოველთვის, საბჭოთა ათლეტებმა მოიპოვეს. მათი უპირატესობა უდავო იყო პირად ჩათვლაშიც — რვა თქვის, ერთი ვერცხლის და ერთი ბრინჯაოს მედალი.

სტა ისტორიული ეპიზოდი. ევროპის ჩემპიონატი ქიდაობის ამ სახეობაში 1972 წლიდან ტარდება. პირველ ადგილს გუნდურ ჩათვლაში, ტრადიციულად, საბჭოთა სამხრეთი იკავებენ, მაგრამ ეს, კაცმა რომ თქვას, არც უნდა იყოს გასაკვირი: სამბო რუსული სპორტის (უფრო სწორად საბჭოთა კავშირის ხალხთა საჭირო ფოლკლორის თავისებური სინთეზი), რუსი სპეციალისტის მიერ გამოგონილი და საბჭოთა მოქალაქეები უნდა დამინარეებდნენ კიდევ საერთაშორისო სარბიელზე.

1972 წლიდან მოყოლებული საბჭოთა სამხრეთი მხოლოდ ერთხელ თუ ორჯერ ჰქონდათ „ჩავარდნა“ პირად ჩათვლაში. განმარტებისთვის: მოსკოვში სპეციალისტები ჩავარდნად მიიჩნევენ ისეთ შედეგს, როცა ათი მოქალაქე

ერთი ვერ ხდება პრიზორი. ასეთი „სავანგაში“ შემთხვევა დაფიქსირდა 1974 წელს მადრიდში, როცა რვა მოქალაქე ვახდა ჩემპიონი, ერთმა ვერცხლის მედალი მიიღო და ერთი უმედილოდ დარჩა. სამაგიეროდ, საბჭოთა სამხრეთის კონფედერაციის წევრებიც, როცა ყველა ათი მოქალაქე იღებდა თქვის მედალს (მაგალითად, 1986 წელს, ლენინგრადში).

ბოლოს რამდენიმე კომენტარი. სამხრეთის ვატიანა საერთაშორისო სარბიელზე საბჭოთა კავშირის სპორტული სტრატეგიის ერთ-ერთი ქვეყნების იყო და, როგორც ყოველთვის, პროპაგანდისტული მიზანს ემსახურებოდა. დამაჯერებელი გამარჯვება, რაც შეიძლება ბევრი მედალი და, აქედან გამომდინარე, დასვენა: საბჭოთა სპორტი მსოფლიოში უძლიერესია იმდრო, რომ სოციალისტურ სისტემას ემსახურება. ნამაშალა ამას, რა თქმა უნდა, არ ამბობენ, მაგრამ ქვეტექსტი მუდამ ასეთი ვახლდათ.

თავდაპირველად დანარჩენი სამყარო მართლაც დაინტერესდა სამბოთი, მაგრამ როცა სხვა ქვეყნების სამხრეთებს არ მისცეს გასაქანი, ენთუზიაზმი, ბუნებრივად, განეწედა. და ბოლოს საქმე იქამდე მოვიდა, რომ მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატებში მონაწილეთა შორის ათ-თორმეტ გუნდს თუ ნახავდით. ახლა ეს მაჩვენებელი კრი-

ტიკულ ნიშნულამდე (დავლდა, რომლის იქით თვით ტურინის ჩატარებისასაც არცაა წავიდა) ნატანიაში, მსოფლიო ანტი-სპორტული მიზანს ემსახურებოდა. მსოფლიო ჩემპიონატის წარმომადგენლები იბრძოდნენ, სრული გუნდი კი მხოლოდ საბჭოთა კავშირმა გამოიყვანა.

ბუნტი სამხრეთის სამყაროში გაცილებით ადრე დაიწყო, მაგრამ კულმინაციას ამ ცოტა ხნის წინ მიაღწია. „ლელო“ უკვე იუწყებოდა იმის შესახებ, რომ ევროპის ჩემპიონატი ყოველად უძლიერესო ტურნირი გახდა, რომ საბჭოთა მონოპოლიზმმა დააფრთხო უცხოელი სამხრეთები და ისინი მასობრივად ტრეკებზე სარბიელს. სხვა სახეობებში გადვილდა, რომ ამასთან დაკავშირებით ხმა აიმაღლეს იტალიისა და საფრანგეთის სამხრეთთა ორგანიზაციებმა და რომ დღის წესრიგში დადგა ევროპის ალტერნატიული ჩემპიონატის მოწყობის აუცილებლობა, რომელშიც საბჭოთა კავშირიდან ცალკეული რესპუბლიკების წარმომადგენლები იასპარეზებენ.

ამ დღეებში დამთავრებულმა ტურნირმა ერთხელ კიდევ დაადასტურა ოპორტიუნისტთა სიმართლეს. ახლა უფრო რეალური და მიმზიდველი ვახდა ალტერნატიული ჩემპიონატში მონაწილეობა, რომლის ჩატარებაც ნავარაუდევია 22-25 ივნისს მილანში.

ლოგიკას პას ჰქვია

იხილეთ გამო, რომ მშვიდობის ტრადიციულ ველორობოლს გამოაცხადა ერთ-ერთი დამფუძნებელი (გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა), ერთ დროს პოპულარული მეიკბრება შემქნელი ვალდებულებას ჩატარდა. ბუნებრივად, შემცირდა ტრანსის სიგრძე და ეტაპების რაოდენობა. იყო კიდევ ერთი სახელი: წლებად აღსაზრებობას არ გამოუვლენია გამარჯვებული გუნდი. ველოსიპედისტები პირველობას ეცილებოდნენ ერთმანეთს მხოლოდ პირად ჩათვლაში.

ცხრაეტაპიანი რბოლა 23 წლის უკრაინელმა ვიქტორ რუკასინსკიმ მოიგო (ვილდო მან მიიღო „შოდა-ფეგორიტის“ მარკის ავტომანქანა). მეორე ადგილი პოლონელ დაროშ ბარანოვსკის ერგო, მესამე — ჩეხოსლოვაკელ მირსლავ ლაბტაკს.

ამ ინფორმაციის დამთავრება შეიძლებოდა აქვე, ერთი საინტერესო გარემოება რომ არა. რბოლის პირ-

ველ ნახევარში კარგად იასპარეზა თბილისელმა ვასილ დავიდენკომ, რომელმაც ორი ეტაპი მოიგო, დიდხანს ლიდერთა შორის იყო და საბოლოოდ მეექვსე ადგილს დასაჯერდა.

თუ რა განაცხადა ამასთან დაკავშირებით მწვრთნელმა ნიკოლოზ გორელოვმა:

— ლიდერის ყვეთელი მისური მე შეიძენ ეტაპის შემდეგ ვიქტორ რუკასინსკიმ ჩაიკვა... ვასილი დავიდენკოს დახმარებით. ჩვენ შევამჩნიეთ, რომ დავიდენკოს გაუჭირდებოდა საპრიზო ადგილებსთვის ბრძოლა (კაცმა არ იცის რატომ, რედ.) და იგი უკეთ გაართმევდა თავს პოლონელ მიცევიჩის მეურვეობას (ესეც გაუგებარია რატომ, რედ.). ამიტომ იგი „თვალში ჩაუსვით“ (არის ასეთი გამოთქმა ველოსპორტში, რედ.) ამ უკანასკნელს. ჩვენმა ტექნიკამ, როგორც ხედავთ, გაამართლა, ასევე ვინს გორელოვი (ლოგიკას ამას ჰქვია).

ამ ტექნიკამ მართლაც გაამართლა, ოღონდ ცალმხრივად: რუკასინსკი პირველ ადგილზე გავიდა, დავიდენკო კი მეექვსეზე, ეს ისე, ცნობისთვის. თორემ თბილისელი ველოსიპედისტის ძალზე ყველაზე კარგად მეტყველებს ის ფაქტი, რომ დავიდენკოს ამ რბოლაში სამი მთავარი

პრიზი ერგო: ყველაზე აქტიური, ყველაზე მრავალმხრივი ველოსიპედისტისა და „სამთო ეტაპების მეფის“...

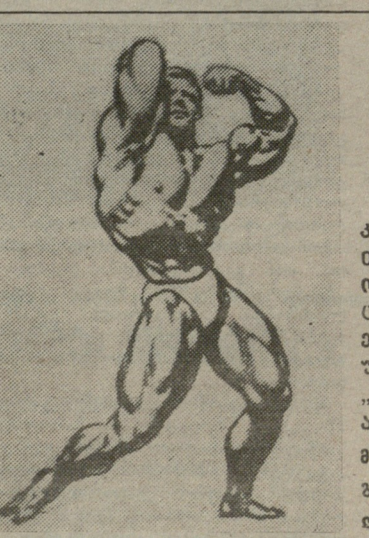
ამ ცნობამ, მართალი ვითხრათ, კიდევ გაგვახარა და... კიდევ გაგვაკვირვა. მას შემდეგ, რაც საქართველოს სპორტმენებმა უარი თქვეს საკავშირო ნაკრებში მონაწილეობაზე, დავიდენკოს როგორ მოხვდა ვასილი დავიდენკო გუნდში? ამ საკითხთან დაკავშირებით საქართველოს ველოსპორტის ფედერაციის პრეზიდენტმა ომარ ფხაკაძემ განგვიმარტა:

— დავიდენკო სეზონის დასაწყისიდან უცხოეთში იმყოფებოდა. იმ დროს, როცა ჩვენმა სპორტმენებმა ესოდენ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება მიიღეს, იგი იტალიაში გახლდათ და ორ იქაურ რბოლაში ასპარეზობდა. იტალიიდან დავიდენკო პირდაპირ მშვიდობის ველორობაზე გაემგზავრა. ასე რომ, საქართველოში მომხდარი ამბების შესახებ იგი არ ყოფილა ინფორმირებული.

რედაქტორი
დიმიტრი გუჩუა

აბტობრაშვიტი ტაგლონი

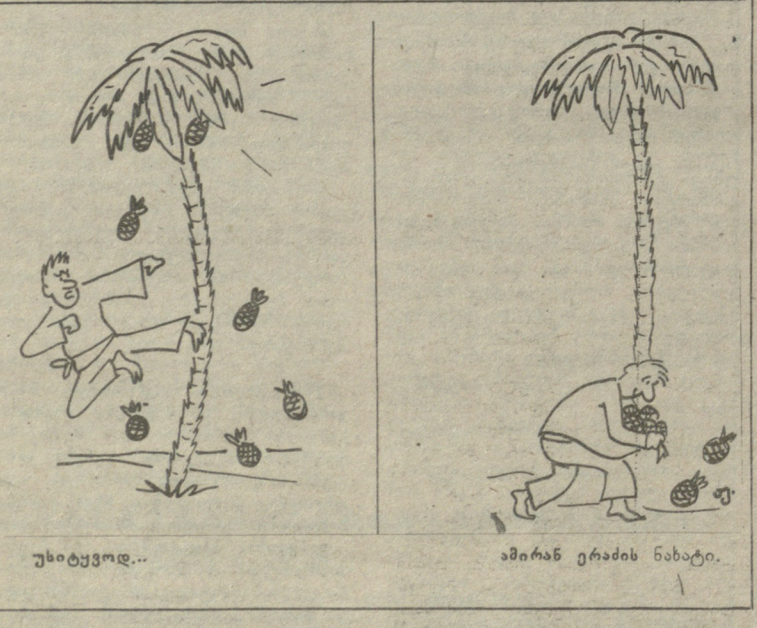
გეტებორგი (შვეიცია). ევროპის ჩემპიონატი კრივში. ფინალი. პირველად დასახლებულნი არიან გამარჯვებულები: 48 კგ. ი. მარინოვი (ბულგარეთი) — ლ. კასტილონე (იტალია), 51. ი. კოვაჩი (უნგრეთი) — მ. ლობი (გერმანია), 54. ს. ტოდოროვი (ბულგარეთი) — მ. დიასი (პოლანდია), 57. ზ. გრიფინი (ირლანდია) — ფ. გატინი (სსრ კავშირი), 60. ვ. ნისტორი (რუმინეთი) — ხამატოვი (სსრ კავშირი). 63.5. კ. ციხუ (სსრ კავშირი) — ა. ციხოვი (გერმანია). 67. რ. ველინი (შვეიცია) — ვ. იერეშენკო (სსრ კავშირი), 71. ი. ავოკობიანი (სსრ კავშირი) — ტ. შმრტი (გერმანია), 75. ს. ოტკე (გერმანია) — მ. ფრანკი (ჩეხოსლოვაკია). 81. დ. მიხალჩიკი (გერმანია) — ზ. ზეზერინი (პოლანდია). 91. ა. ვანდერლიედი (პოლანდია) — გ. სტეფანოპოლისი (საბერძნეთი). +91. ე. ბელარუსკი (სსრ კავშირი) — ა. შინდერსი (გერმანია).

შეჯიბრების პროგრამა:
 19 მაისი — ნახევარფინალი. 12 საათზე.
 ფინალი — ყოველ წონით კატეგორიაში 18 საათზე.

20 მაისი — აბსოლუტური კატეგორიის გათამაშება ყოველ წონით კატეგორიაში გამარჯვებულთა შორის. მინიტურნირი ქალთა შორის, საჩვენებელი პროგრამა — 18 საათზე.

ვითვალისწინებთ რა ბოლო წლის მანძილზე ქართველ კულტურისტთა დონის შევრებად ამაღლებას, მყარებელს ვთავაზობთ შთამბეჭდავ სანაზობას.

უხიბველად... ამირან ერასიმ ნახატი.

„ლელო“ დღევანდელ ნომერზე მორიგეობდა გ. ბურდული, კორექტორები: მ. ძემაძე და ე. ხომერიკი.

წვენი მიხარათი:
 წერილებისთვის — 330098
 ახილვის, მ. კობჯაძის, 14,
 დეკანოზისთვის — თბილისი, „ლელო“.

რედაქციის ტელეფონები:
 წერილების განყოფილება — 93-97-55
 სამდივნო — 93-97-52
 ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-54
 „მერანი“ — 93-97-26, „მარჯვ“ — 93-97-27.

ინდექსი
 INDEX
 ИНДЕКС
 66435

საქართველოს უზენაესი საბჭოს განმარტების „საქმობის“ სტამბა. 880009, თბილისი, მ. კობჯაძის, 14. იხილეთ ოფიციალური წესი, საგაზეთო კონტრაქტი, სტანდარტები, 28.
 რედაქცია გულდასმით ეცნობა მკითხველთა წერილებს, მაგრამ ყოველ მათგანზე გამომხატურებისა და პასუხის გაცემის საშუალება არ გავაჩინო. შემოსული მასალები არ რეცენზირდება და ავტორებს არ უბრუნდებათ.
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20